

گزارش پرسون از فشار اقتصادی و افزایش اقلام در سبد خانوار؛

فراری شدن دخل و خرج از هم!

بالا رفتن قیمت اقلام و اجناس فشار زیادی بر خانواده های ایرانی وارد کرده است. این فشارها در همه سطوح، سبد انتخاب خانوارها را تا حد بسیاری کوچک کرده است تا حدی که بسیاری از اقلام نه اینکه کمتر و کوچکتر شده باشند، بلکه کاملاً از سبد معیشتی حذف شده اند.

به گزارش سایت خبری پرسون، در آبان ماه امسال گزارشی از سوی مرکز آمار و اطلاعات راهبردی وزارت تعاون درباره روند تغییرات قیمت اقلام خوراکی منتخب در مناطق شهری منتشر شد، در این گزارش قیمت خوراکی‌ها در سه دسته حد مطلوب، حد هشدار و حد بحرانی طبقه‌بندی می‌شد.

قرار گرفتن قیمت کالا در حد مطلوب امید دهنده کاهش تورم در آینده نزدیک است، خارج شدن نوسانات قیمت از حد مطلوب و وارد شدن به حد هشدار، نشان از افزایش تورم دارد و حد بحرانی هم نشان از در راه بودن جهش تورمی است.

براساس نتایج این گزارش، تعداد زیادی از خوراکی‌های متداول مصرفی خانواده‌های ایرانی خارج از حد بحرانی قرار گرفته‌اند که این موضوع حکایت از در راه بودن جهش تورمی می‌داد، یعنی در شرایطی که اقشار کم درآمد جامعه توان خرید اقلام مورد نیاز خود را ندارند، انتظار می‌رود که قیمت بسیاری از این کالاها همچنان افزایشی باشد.

حالا اگر نگاهی به آمار ۱۱ ماهه گذشته داشته باشیم، رشد قیمت خوراکی‌های ضروری، بیشتر از تورم کل بوده است و شاخص قیمت مصرف‌کننده هم در این مدت ۴۶ درصد رشد کرده، درحالی که برخی خوراکی‌ها بیش از ۱۰۰ درصد افزایش قیمت داشتند.

یا براساس آمار دیگری که از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت، در مهر سال جاری منتشر شده است از بین ۸۹ قلم کالای اساسی مورد بررسی، قیمت ۸۴ کالا تا ۳۱۴ درصد نسبت به مهر سال گذشته افزایش داشته است.

بررسی گزارش‌های مربوط به قیمت خوراکی‌ها هم در سال‌های گذشته هم طی سالجاری نشان از افزایش افسارگسیخته هزینه خرید این اقلام دارد.

*رشد قابل توجه قیمت مسکن

اما جدا از هزینه‌های سرسام‌آوری که تأمین اقلام خوراکی بر خانوارها تحمیل می‌کند، قیمت مسکن هم در ۷ سال گذشته رشد چشمگیری داشته و کرایه بها در سال ۹۹ نسبت به سال ۹۲، رشد چشمگیری کرده است.

براساس گزارش مرکز آمار، یک مستاجر در ابتدای سال ۹۲ می‌توانست به طور متوسط با پرداخت ۸۰۰ هزار تومان یک واحد آپارتمان ۵۰ متری را در تهران اجاره کند اما حالا و با گذشت بیش از ۷ سال، باید برای اجاره یک واحد ۵۰ متری در پایتخت به طور متوسط باید ماهیانه سه میلیون تومان پرداخت کند.

حالا در شرایطی که مسکن، یکی از پرهزینه‌ترین اقلام سبد خانوار محسوب می‌شود و قیمت خرید و فروش مسکن و همچنین اجاره بها طی سال‌های اخیر جهش قابل توجهی داشته است، کارشناسان پیش‌بینی می‌کنند که در سال ۱۴۰۰ هم مشکلات بخش مسکن ادامه داشته باشد و قیمت‌ها روندی صعودی داشته باشند.

*دخل و خرج

انتظار می‌رود که دولت، نظارت خود را بر قیمت کالاهای اساسی بیشتر کند تا با اعداد و ارقامی مثل رشد ۳۰۰ درصدی قیمت اقلام خوراکی مواجه نشویم ضمن اینکه با توجه به بالا بودن نرخ تورم، حداقل حقوق کارگران هم باید افزایش درخوری با رشد قیمت‌ها داشته باشد و از آن عقب نماند. اما تا به امروز، که روزهای زیادی تا سال جدید شمسی باقی نمانده است، دخل و خرج خانواده‌های ایرانی با فاصله زیادی از هم قرار گرفته و سیاستهای معیشتی و نظارتی حاکمیت هم نتوانسته کمک شایانی به درست شدن این اوضاع کند.

اگرچه میزان درآمد خانوارهای ایرانی از سال ۹۲ تا ابتدای سال ۹۹، افزایش یافته اما همزمان، هزینه خانوار هم رشد کرده و افزایش درآمد را نه تنها خنثی کرده بلکه از آن پیشی هم گرفته است.

مثلا در حالی که حداقل حقوق کارگران طی سالجاری یک میلیون و ۹۱۱ هزار تومان و دستمزد اغلب کارگران هم تا حدودی بالاتر از این رقم است، به گفته هادی ابوی، دبیرکل کانون عالی انجمن های صنفی کارگران، هزینه ماهانه معیشت کارگران رقم ۶ میلیون و ۸۹۵ هزار تومان است.

ابوی معتقد است که این مبلغ جدا از هزینه های مسکن، اجاره بها و درمان را همباید شامل شود در حالی که تنها بخش خوراکی ها را شامل می شود و اگر هزینه های مسکن، اجاره بها و درمان را به این عدد اضافه کنیم، رقم به دست آمده بین ۹ تا ۱۰ میلیون تومان می شود.

در واقع افزایش درآمد خانوار کفاف رشد قیمت ها را نمی دهد و دخل و خرج بسیاری از خانواده ها با هم نمی خواند و در این میان قیمت اقلام خوراکی و مسکن هم در مسیری صعودی قرار دارند.

انتظار می رود که دولت، نظارت خود را بر قیمت کالاهای اساسی بیشتر کند تا با اعداد و ارقامی مثل رشد ۳۰۰ درصدی قیمت اقلام خوراکی مواجه نشویم ضمن اینکه با توجه به بالابودن نرخ تورم، حداقل حقوق کارگران هم باید افزایش درخوری با رشد قیمت ها داشته باشد و از آن عقب نماند. اما تا به امروز، که روزهای زیادی تا سال جدید شمسی باقی نمانده است، دخل و خرج خانواده های ایرانی با فاصله زیادی از هم قرار گرفته و سیاستهای معیشتی و نظارتی حاکمیت هم نتوانسته کمک شایانی به درست شدن این اوضاع کند.